

HIGIENOS INSTITUTAS

Biudžetinė įstaiga, Didžioji g. 22, LT-01128 Vilnius, tel. (8 5) 262 4583, faks. (8 5) 262 4663, el. p. institutas@hi.lt, www.hi.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111958286

PRANEŠIMAS ŽINIASKLAIDAI

2018 m. rugpjūčio 6 d.

Lietuvos gyventojų miršta mažiau, bet vis dėl tų pačių priežasčių

Higienos instituto duomenimis, Lietuvoje 2017 m. mirė 40 142 žmonės – 964 asmenimis mažiau nei 2016 metais.

Pernai, kaip ir daugelį metų, pagrindinės mūsų šalies gyventojų mirties priežastys – kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai ir išorinės mirties priežastys. 2017 m. jos sudarė 83 proc. visų mirties priežasčių. Nuo kraujotakos sistemos ligų mirė daugiau kaip pusė, t. y. 56,1 proc., mirusiųjų, nuo piktybinių navikų – 19,9 proc., o nuo išorinių mirties priežasčių – 7 proc.

Mirusiųjų statistika

Praėjusiais metais 1 000 gyventojų teko 14,2 mirusiojo (2016 m. – 14,3). Šalyje 2017 m. mirė 19,3 tūkst. vyrų ir 20,9 tūkst. moterų. Mirusių vyrų skaičius, palyginus su 2016 m., sumažėjo 1 042 mirusiais, moterų – padidėjo 78. Taigi iš viso 2017 m. mirė 964 asmenimis mažiau nei 2016 m. Šį skirtumą lėmė tai, kad sumažėjo mirusių vyrų skaičius. Iš visų mirusiųjų 2017 m. 22,4 proc. sudarė darbingo amžiaus (16–64 m.) asmenys (33,4 proc. vyrų ir 12,1 proc. moterų).

Vyrų mirtingumas ir jų mirties priežastys

2017 m. 1 000 vyrų teko 14,8 mirę vyrai. Dažniausia vyriškos lyties atstovų mirties priežastis buvo kraujotakos sistemos ligos (48,1 proc.), piktybiniai navikai (22,8 proc.) ir išorinės mirties priežastys (10,6 proc.).

Tarp **kraujotakos sistemos ligų** vyravo išeminės širdies ligos (64,7 proc. iš visų vyrų mirčių nuo kraujotakos sistemos ligų) ir smegenų kraujagyslių ligos (21 proc.).

Dažniausia mirties priežastis tarp 4 389 nuo **piktybinių navikų** mirusių vyrų – trachėjos, bronchų ir plaučių piktybiniai navikai (21,9 proc. iš visų vyrų mirčių nuo piktybinių navikų), priešinės liaukos piktybiniai navikai (12 proc.) ir skrandžio piktybiniai navikai (8,9 proc.).

Trachėjos, bronchų ir plaučių piktybiniai navikai, kaip pagrindinė mirties priežastis tarp vyrų, 2017 m. nustatyta 3,6 karto dažniau nei tarp moterų.

Iš visų 2017 m. dėl **išorinių mirties priežasčių** mirusių 2 037 vyrų 56,7 proc. mirė dėl nelaimingų atsitikimų (įvykus transporto įvykiui, nukritus, paskendus, sušalus, atsitiktiniai apsinuodijus), 29,2 proc. – nusižudė. Palyginus su 2016 m., mirusių nuo išorinių mirties priežasčių vyrų skaičius sumažėjo 12,1 proc. (32,2 proc. sumažėjo atsitiktinai apsinuodijusių narkotikais ir psichodisleptikais, 14,4 proc. – nusižudžiusių vyrų skaičius). Išorinės mirties priežastys buvo 2,6 karto dažnesnės tarp vyrų nei tarp moterų.

Moterų mirtingumas ir jų mirties priežastys

2017 m. 1 000 moterų teko 13,7 moterų mirtys. Dažniausia moteriškos lyties atstovų mirties priežastis buvo kraujotakos sistemos ligos (63,4 proc.), piktybiniai navikai (17,3 proc.), virškinimo sistemos ligos (4,6 proc.) ir išorinės mirties priežastys (3,7 proc.).

Tarp **kraujotakos sistemos ligų** vyravo išeminės širdies ligos (64,2 proc. visų moterų mirčių nuo kraujotakos sistemos ligų) ir smegenų kraujagyslių ligos (25,8 proc.).

Dažniausia mirties priežastis tarp 3 607 nuo **piktybinių navikų** mirusių moterų – krūties (13,6 proc. iš visų moterų mirčių nuo piktybinių navikų), kasos (7,7 proc.) ir trachėjos, bronchų ir plaučių piktybiniai navikai (8,9 proc.).

Iš visų 2017 m. dėl **virškinimo sistemos ligų** mirusių 956 moterų dažniausia mirties priežastis – įvairios opos, kepenų ligos.

Dėl **išorinių mirties priežasčių** mirusios 773 moterys dažniausiai mirė dėl nelaimingų atsitikimų (504 atvejai) ir savižudybių (153 atvejai). Mirusių nuo išorinių mirties priežasčių moterų skaičius 2017 m., lyginant su 2016 m., padidėjo 3,9 proc., o moterų savižudybių skaičius padidėjo 18,6 proc., nors bendras mirusių nuo išorinių mirties priežasčių gyventojų skaičius 2017 m., lyginant su 2016 m., sumažėjo 8,2 proc.

Vaikų ir kūdikių mirtingumas bei jų mirties priežastys

Pas paskutinius trejus metus stebimas 1–17 m. amžiaus mirusių vaikų skaičiaus mažėjimas (nuo 2014 m. sumažėjo 32,6 proc.). 2017 m. mirė 91 vaikas (65 berniukai ir 26 mergaitės). 100 000 šio amžiaus vaikų 2017 m. teko 19,1 mirusiojo. Šio amžiaus vaikai dažniausiai mirė dėl išorinių priežasčių (44 proc.), piktybinių navikų (17,6 proc.), nervų sistemos ligų (15,4 proc.) ir įgimtų formavimosi ydų (8,8 proc.).

2017 m. labai sumažėjo mirusių kūdikių (vaikų iki 1 m.) skaičius. Užregistruoti 85 mirę kūdikiai (54 mažiau nei 2016 m.), iš jų – 45 berniukai ir 40 mergaičių. Pagrindinės kūdikių mirties priežastys – perinatalinio laikotarpio ligos (34,1 proc.) ir įgimtos formavimosi ydos (32,9 proc.).

Apibendrinti 2017 metų mirties priežasčių duomenys skelbiami Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Mirties atvejų ir jų priežasčių stebėsenos skyriaus specialistų parengtame leidinyje „Mirties priežastys 2017“, kurį galima atsisiųsti apsilankius Higienos instituto svetainės www.hi.lt skiltyje „Leidiniai“ -> „Sveikatos statistikos leidiniai“ -> „Mirties priežastys“.

Papildomą informaciją teikia Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Mirties atvejų ir jų priežasčių stebėsenos skyriaus vadovė Sandra Mekšriūnaitė tel. (8 5) 277 3304, el. paštu sandra.meksriunaite@hi.lt.